

Og vinneren denne gang: Yrkesfag!

2022-03-25

© Bergensavisen

All articles are protected by the copyright Act. Articles may not be distributed outside the organization without the approval of Retriever or the individual publisher.

Read article by clicking here.

28 ■ DEBATT

FREDAG 25. MARS 2022 BERGENSAVISEN

Og vinneren denne gang

Mange, både unge og eldre, gleder seg til Melodi Grand Prix. Men blant årets 10.-klassinger er det allerede kåret en vinner, yrkesfag.

«Hva skal jeg bli når jeg blir stor?» Det spørsmålet har 74.496 elever i 10. klasse over hele landet denne vinteren tatt stilling til gjennom sine søknader om videregående opplæring. Hovedkonklusjonen fra Utdanningsdirektoratet er at det i år er 2.300 flere søkere til Vg1 yrkesfag enn til studieforberedende utdanningsprogrammer. Dessuten søker flere jenter seg til de typisk guttedominerte utdanningsprogrammene, bygg- og anleggsteknikk og teknologi og industrifag.

■ Som leder i en bransjeorganisasjon som har rekruttering av faglært arbeidskraft som sin aller viktigste oppgave, er dette søt musikk i ørene - som en fengende Grand Prix-låt! Vi kunne ha danset på bordene i pur glede. For tallene viser at det årlange arbeidet både vi og svært mange andre har lagt ned for å fremme yrkesfagene, gir resultater. Her inkluderer jeg både tidligere og nåværende regjering, og myndigheter på fylkeskommunalt nivå. Samarbeidet om å kunne tilby videregående opplæring i by og bygd som svarer på behovene til næringslivet og offentlige virksomheter fungerer godt - og slik må det fortsette.

■ Også i Vestland fortsetter fremgangen for yrkesfag. I år ønsker 56 prosent av elevene som skal begynne på videregående yrkesfaglig utdanning, mot 54,4 prosent i fjor. Spesielt gledelig er det å registrere at også stadig flere i og rundt Bergen går denne veien. Her har 47 prosent av ungdommene yrkesfag som sitt primære ønske. I Oslo har bare 28 prosent av elevene søkt yrkesfag.

■ Vi har altså langt på vei klart å knekke myten om at yrkesfag ikke er «fint» nok. Den tid er forhåpentligvis også forbi at en elev med gode karakterer av sin rådgiver blir fortalt at hun eller

DEBATT

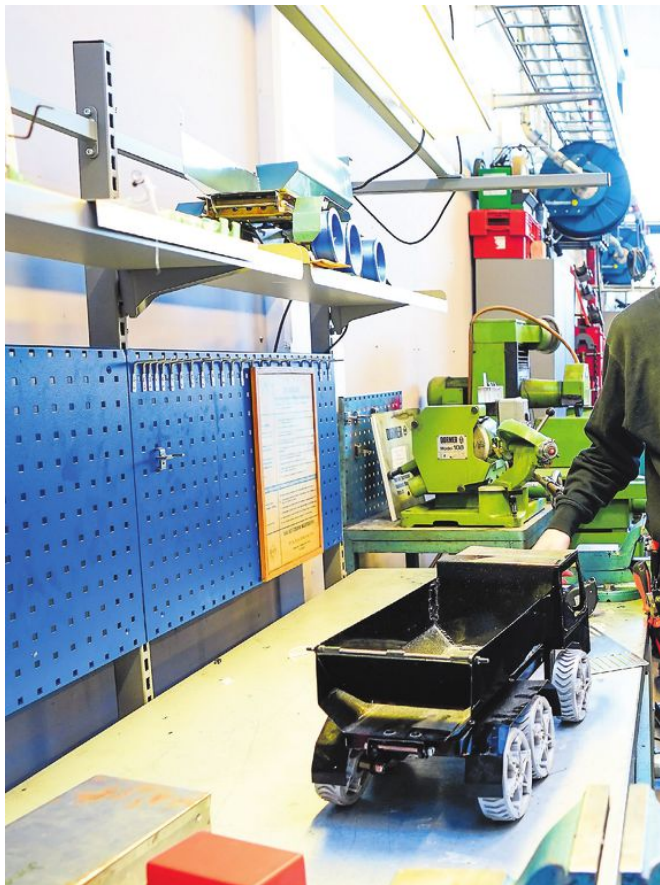
HANS MARTIN MOXNES
Direktør for Entreprenørforeningen Bygg - Anlegg (EBA) og BA-spaltist.

han er for «flink» til å velge yrkesfag. Med et fagbrev i hånden åpner det seg svært mange muligheter, også for utdanning på høyskole eller universitet, som en god arbeidsgiver gjerne er med på å finansiere.

■ I Vestland er det i år utdanning innen teknologi og industrifag, elektro og datateknologi, og naturbruk som øker mest i popularitet, mens bygg- og anleggsteknikk har en liten nedgang i forhold til fjorårets rekordtall. Dette vil jevne seg ut frem mot det endelige opptaket. Alle vil ikke få oppfylt sine primære ønsker. Fylkeskommunen har etter første søknadsrunde 90 ledige skoleplasser i bygg- og anlegg, mens både teknologi og industrifag, elektro og datateknologi har langt flere søkere enn det er kapasitet til på skolene.

■ Den ulempen noen ser med yrkesfag er usikkerhet knyttet til læreplass. For en ungdom som etter avsluttet skolegang ikke finner en virksomhet som kan gi den påfølgende praktiske opplæringen, er det frustrerende å måtte vente på at denne muligheten byr seg. Lediggang er roten til alt ondt - og har antakelig vært medvirkende til at mange «fornuftige» og trygghetsorienterte jenter tradisjonelt har valgt studiespesialisering fremfor yrkesfag på videregående.

■ Det gjøres mye for å øke tilgangen på læreplasser i alle yrkesfag - men statistikken forteller at det dessverre ikke gjøres nok. I enkelte fag er misforholdet mellom tilbud og etterspørsel av lærlinger fortsatt skrikkende stort.

POPULÆRT: Teknologi og industrifag er en av vinnerne blant elever som har søkt seg inn på videregående utdanning. B

■ Fagene som inngår i bygg- og anleggsteknikk fremhever seg positivt i denne statistikken. Vi som har ansvar for bransjens opplæringskontorer og har kontakt med entreprenørbedrifter og byggmestere vet at de ikke får mange nok lærevillige ungdommer ut på byggeplassene. Derfor jobbes det i tillegg, blant annet i samarbeid med NAV, med å få

folk med flere år på baken til å satse på karriere i bygg og anlegg. Bedriftene vet at den beste veien for å sikre tilstrekkelig rekruttering av kompetent arbeidskraft, er å gi både de unge og litt eldre muligheten til å ta fagbrev i virksomheten.

■ Både for oss i bygg og anlegg og i enkelte andre bransjer er det

et problem at jentene vegrer seg. Man kan mene at vi har oss selv å takke - fordi kulturen i bedriftene har vært preget av for mye bajaseri. Årets søker tall tyder på at dette er i ferd med å endre seg. Det er også en internasjonale trend. Når jentene i økende grad søker seg til guttedominerte fag, indikerer det at de tar det som en selvfølge at mannlige

STATSMINISTEREN

PIDDEN

Folk slenger fra seg fulle poser med hundebæsj:
- For nokken drittsekker!

ng: Yrkesfag!

ildet er fra en skole i Oslo.

FOTO: LISE ÅSERUD, NTB

kollegaer har alminnelig folkeskikk og kan oppføre seg. Dessuten har vi lært at jenter stiller høye krav til kvalitet på opplæring og oppfølging.

■ Betydningen av rollemodeller er også viktig. I EBA Vestenfjellske fikk vi i fjor vår første kvinnelige styreleder. Inger Kristin Ulveseth ble ikke valgt fordi

hun er kvinne, men fordi hun kjenner entreprenørbransjens utfordringer ut og inn, og gjør en fremragende jobb som sjef i sitt familieeide entreprenør- og murmesterfirma. Også i flere andre av våre medlemsbedrifter har kvinner gått til topps i kraft av sin kompetanse og dyktighet.

■ Vårt viktigste budskap til

både gutter og jenter er at yrkesfag ikke begrenser muligheter - men er en del av fremtiden. Økonomisk er det heller ikke å forakte, med lønn under utdanningen og fordi den praktiske fagkompetansen man besitter etter skolegang og læretid er ettertraktet. Derfor gleder vi oss stort over at yrkesfag er årets vinner!

Eiere som dumper sine dyr må stilles til ansvar

INNLEGG

Tatjana Eksto
Dyrebeskyttelsen
Norge

■ Fiskene som ble dumpet skal være tropiske saltvannsfisker. Den norske dyrevelferdsloven er en generell rettesnor for hvordan vi i Norge skal behandle dyrene våre.

■ Bergensavisen skriver 23. mars om tre akvariefisk som ble dumpet på en gjenbruksstasjon i Åsane. Eieren skal først ha kastet akvariet i en glasskonteiner før fiskene ble satt igjen på et bord i en pose med vann. Historiene kjenner vi dessverre godt igjen fra år til år, familiedyr som blir funnet dumpet og hensatt i hjelpeløs tilstand.

■ Dyrebeskyttelsen Norge mener det er viktig å få stilt disse dyreeierne til ansvar, med mål om å få bukt med dette stadig økende problemet.

■ Det finnes mange ulike arter av fisk man kan ha i akvarium hjemme.

■ Det kreves imidlertid, som med alt dyrehold, at man tilegner seg kunnskap om dyrearten for å sikre god dyrevelferd.

■ Velger du å eie et dyr, er det ditt ansvar å behandle dette dyret i henhold til gjeldende lover og regler. Du har også et moralsk ansvar overfor dyret. Dyrebeskyttelsen Norge gir hvert år direkte hjelp til nær 7000 hjemløse dyr, mange av disse er dumpet.

■ Akvariefisk er omfattet av dyrevelferdsloven, som under §3. Generelt om behandling av dyr sier at «Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker.

■ Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger».

■ Dyrebeskyttelsen Norge er glade for at disse fiskene ble oppdaget og ivarettet etter beste evne og ønsker Erik Mikelsen Gonzalez lykke til med de nye familiemedlemmene.

Diktatorer er like uansett hvor de er fra

INNLEGG

Kåre Bakken

■ Begge små menn; den lille korporal og den lille KGB-mannen. Begge kommer fra trasi-ge kår og har minimal utdanning. Begge er belemret med mindreverdighetskomplekser som med økende makt utviklet seg til stormannsgalskap. Den ene drømte om «tusenårsriket», den andre drømmer om tsarrikets oppstandelse.

■ Begge omgir seg med et korrupt og kynisk maktapparat, hvor alle vokter på hverandre. Begge kom til makten gjennom manipulerte valg. Et hvert hvert tilløp til demokrati knuses med diktatorisk jernhånd.

■ Alle vet hvordan det gikk med korporalen. Han var enerådende, men hadde en håndfull banditter rundt seg som snakket ham etter munnen. Ellers avskjediget han genera-

ler etter hvert som hans eroblingsplaner ikke førte frem. Å gi seg var for ydmykende. Da han til slutt måtte se det endelige nederlaget i øynene, uten noen rettetmuligheter eller fluktvei, lot han sitt folk blø og gå undergangen i møte sammen med ham selv. Den lille korporalen hadde kun en pistol for hånden til sitt endelikt, i motsetning til dagens ukontrollerbare diktator som bare kan trykke på en knapp.

■ Så til vestens ledere; all verdens sanksjoner vil ikke få diktatoren i Kreml fra å stanse galskapen i Ukraina uten at han oppnår noe han vil ha. Han må gis en utgang som ikke er for ydmykende. Når en rotte er trengt inn i et hjørne uten fluktmuligheter så angriper den og kan skade noen. Det samme vil den russiske bjørn gjøre, men det vil nok medføre konsekvenser av helt andre dimensjoner - for oss alle! Det kan være lurt å gi den frustrerte bjørnen et smutthull!

BLI MED I DEBATTEN

Send innlegg til debatt@ba.no. Håndskrevne innlegg sendes til BA-debatt, postboks 824 Sentrum, 5807 Bergen.

Lengde: 2000 tegn for innlegg, 4500 tegn for hovedinnlegg.

Innlegg underskrevet med fullt navn blir prioritert. Det kreves også fullt navn for å få publisert kritikk mot navngitte personer.

Navn og adresse må følge alle innlegg, også når navnet ikke skal i avisen.

Innlegg blir også brukt på ba.no.

Innlegg blir redigert etter god presseskikk, og kan bli kuttet hvis de er for lange.

BA
BERGENSAVISEN